

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بنیاد ملی بنگران

معاونت آینده سازان

پرسشنامه‌ی متداول در خصوص شیوه‌نامه بهره‌مندی دانش‌آموختگان برتر

از تسهیلات خدمت نظام وظیفه تخصصی

(طرح شهید صیاد شیرازی)

ویراست سوم

زمستان ۱۴۰۰

بنیاد ملی نخبگان، بر اساس اقدامات تکلیفی سند راهبردی کشور در امور نخبگان، با کمک سایر نهادهای کشور، تسهیلات متنوعی را برای اقشار مختلف اجتماع نخبگانی در سطوح مختلف فراهم آورده است.

شناسایی، هدایت، توانمندسازی، جذب و به کارگیری، زمینه‌سازی برای اثرگذاری و همچنین تکریم و الگوسازی از مؤلفه‌های مسیر نخبگانی است. از این رو بر اساس به‌منظور حمایت از دانش‌آموختگان برتر دانشگاه‌های کشور، در تاریخ ۱۳۸۹/۱/۲۵، بر اساس مقررات وقت، آیین‌نامه انتخاب دانش‌آموختگان برتر آموزشی-پژوهشی-نوآوری، به تصویب هیئت امنای بنیاد رسید.

پس از ابلاغ سند راهبردی کشور در امور نخبگان، برای اجرای بند ۱ ماده ۳ اساسنامه و اجرای اقدام‌های ملی ۱-۱-۱، ۲-۱-۲، ۳-۱-۲، ۴-۱-۳ و ۵-۱-۳ سند راهبردی کشور در امور نخبگان، در اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۹۴، «آیین‌نامه

اقدام ۱-۱-۱: بازنگری و بازتعریف ضوابط و مقررات مربوط به فرایندهای شناسایی، جذب و پشتیبانی از اجتماع نخبگانی در دستگاه‌های مسئول، با تأکید بر رصد فعالیت نخبگانی.

اقدام ۲-۱-۲: حمایت از دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز علمی حوزوی برای افزایش پذیرش استعدادها برتر با رعایت استانداردهای آموزشی، پژوهشی و رفاهی؛ و نظارت مستمر به منظور حفظ و ارتقای کیفیت تحصیلات تکمیلی در کشور.

اقدام ۳-۱-۲: طراحی و ایجاد سازوکارهای قانونی و انگیزشی برای استفاده بیشتر و وسیع‌تر از نخبگان در فرایندهای علمی، آموزشی، فرهنگی و مدیریتی دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و سایر نهادهای کشور.

اقدام ۳-۱-۳: سامان‌دهی و گسترش پشتیبانی‌های مستقیم و غیرمستقیم مادی به اجتماع نخبگانی در قالب بورس، جایزه‌های مقطعی و پژوهانه از سوی سازمان‌های دولتی، بخش خصوصی و نهادهای عمومی (وقف و خیریه)، منطبق با پیشرفت مرحله‌ای و اثرگذاری آنان.

اقدام ۳-۱-۵: ایجاد فرایندهای متنوع برای استفاده بهینه از فرصت خدمت نظام‌وظیفه صاحبان استعدادهای برتر و نخبگان به منظور تمرکز بر حل مسایل اصلی دستگاه‌های مختلف با همکاری ستاد کل نیروهای مسلح.

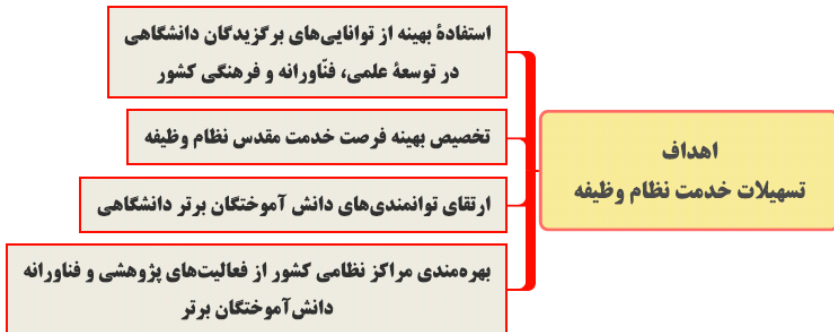
شناسایی و پشتیبانی از دانش‌آموختگان برتر دانشگاهی»، در تاریخ ۱۳/۳/۱۳۹۴ به تصویب هیئت امنای بنیاد رسید. اهم مفاد مندرج در آیین‌نامه مذکور عبارتند از:

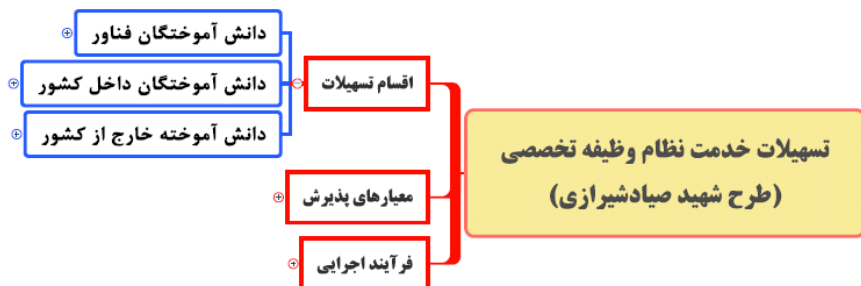
برای ارائه تسهیلات هدایت و تواناسازی به دانش‌آموختگان برتر، به استناد تبصره ماده ۳ و تبصره ۲ ماده ۴ آیین‌نامه فوق و به منظور اجرایی‌سازی بند «الف - ۳» ماده ۴ آیین‌نامه مذکور و بر اساس دستورعمل اجرایی نحوه ارائه تسهیلات و خدمات اداری به نخبگان، استعدادهای برتر و پژوهشگران (موضوع ابلاغیه شماره ۲/۱۵/۷۰۵/م/۴/ن مورخ ۱۳۸۷/۲/۵ ستاد کل نیروهای مسلح)، شیوه‌نامه «طرح شهید صیاد شیرازی»، با هدف استفاده بهینه از فرصت خدمت مقدس نظام وظیفه برگزیدگان دانشگاهی داخل و خارج از کشور، برای حل مسائل دستگاه‌های مختلف کشور از یک سو و تسهیل شرایط خدمت آنان از سوی دیگر، تدوین شده است. با توجه به اصول حاکم بر تدوین تسهیلات بنیاد ملی نخبگان بر اساس نمودار زیر

می‌توان گفت هدایت هدفمند و تسهیل مسیر پیشرفت دانشجویان و دانش‌آموختگان برتر در دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور، مهم‌ترین هدف این طرح است. سایر اهداف مترتب بر طرح شهید صیاد شیرازی به شرح زیر است:

بخش‌های مختلف طرح شهید صیاد شیرازی شامل موارد زیر است:

این مجموعه شامل سؤالات پرتکراری است که از درگاه‌های مختلف جمع‌آوری شده و در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است. با عنایت به اهمیت موضوع و این که در ادوار مختلف و متناسب با شیوه‌نامه‌های مرتبط، مواردی تغییر کرده است، در این ویرایش تلاش شده است تا اصلاحات لازم انجام شود. با این وجود ممکن است حاوی نقص‌هایی باشد. بنابراین مطالب این مجموعه را نمی‌توان برای اجرای شیوه‌نامه طرح شهید صیاد شیرازی، کامل قلمداد کرد و چنانچه موضوعی مبهم یا مسکوت مانده، لازم است از معاونت آینده‌سازان استفسار شود.

در پایان درخواست می‌شود نظرات ارزشمند خود را به منظور اصلاح و ارتقای این پرسش‌گان، به معاونت آینده‌سازان بنیاد ملی نخبگان منعکس فرمایید.

با آرزوی توفیق الهی
معاونت آینده‌سازان بنیاد ملی نخبگان

پرسشگان طرح شهید صیاد شیرازی

به‌منظور شفاف‌سازی و برطرف کردن ابهامات احتمالی در خصوص شیوه‌نامه بهره‌مندی دانش‌آموختگان برتر از تسهیلات خدمت نظام وظیفه تخصصی (طرح شهید صیاد شیرازی) بنیاد ملی نخبگان، برخی از پرسش‌های متداول و پاسخ‌های آن‌ها در این بخش ارائه می‌شود.

۱. نخبه کیست؟

واژه نخبه به فردی برجسته و کارآمد اطلاق می‌شود که در خلق و گسترش علم، فناوری، هنر، ادب، فرهنگ و مدیریت کشور در چارچوب ارزش‌های اسلامی اثرگذاری بارز داشته باشد و همچنین فعالیت‌های وی بر پایه هوش، خلاقیت، انگیزه و توانمندی‌های ذاتی از یک سو و خبرگی، تخصص و توانمندی‌های اکتسابی از سوی دیگر، موجب سرعت بخشیدن به پیشرفت و اعتلای کشور شود.

۲. صاحب استعداد برتر (مستعد برتر) کیست؟

فردی که مستعد نخبگی است لیکن هنوز به شرایط آن دست نیافته و دستیابی به آن، مستلزم فرایند هدایت و توانمندسازی برای کسب خبرگی و نهایتاً اثرگذاری در اجتماع است.

۳. آیا می‌توان به افرادی که به‌تازگی دانش‌آموخته شده‌اند، لفظ «نخبه» را اطلاق کرد؟

خیر؛ با توجه به تعاریف فوق، مشخص است که نودانش‌آموختگان، تا نخبه‌شدن راهی طولانی در پیش دارند؛ ولی دانش‌آموخته برتر را می‌توان «مستعد برتر» دانست.

۴. آیا افرادی که مشمول طرح شهید صیاد شیرازی شده‌اند، عضو بنیاد محسوب می‌شوند؟

خیر؛ بنیاد ملی نخبگان عضو ندارد و هر یک از تسهیلات بنیاد، صرفاً به دلیل احراز شرایط بهره‌مندی از آن، به برگزیده اعطا می‌شود.

۵. آیا بنیاد ملی نخبگان برای افرادی که از تسهیلات بنیاد بهره‌مند شده‌اند، گواهی بهره‌مندی از تسهیلات صادر می‌کند؟

بنیاد ملی نخبگان بر اساس اقدامات تکلیفی سند راهبردی کشور در امور نخبگان، با کمک سایر نهادهای کشور، تسهیلات متنوعی را برای اقشار مختلف اجتماع نخبگانی در سطوح مختلف فراهم آورده است. تسهیلات بنیاد به واسطه سوابق فعالیت‌های هر فرد شامل سوابق آموزشی، پژوهشی، فناورانه و سایر فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی به وی اعطا می‌شود. از این رو برگزیدگی در بنیاد ملی نخبگان افتخار جدیدی محسوب نمی‌شود که لازم باشد برای آن **گواهی** یا **معرفی‌نامه** به برگزیدگان اعطا گردد و برگزیدگان صرفاً از تسهیلات مربوط به این شیوه‌نامه بهره‌مند خواهند شد.

۶. آیا در رزومه می‌توان به دریافت تسهیلات از بنیاد ملی نخبگان به‌عنوان افتخار اشاره کرد؟

تسهیلات بنیاد ملی نخبگان صرفاً به‌واسطه سوابق فعالیت‌های هر فرد (شامل سوابق آموزشی، پژوهشی، فناورانه و سایر فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی) به وی اعطا می‌شود. با توجه به آن که تسهیلات بنیاد به منظور توانمندسازی و هموار کردن زمینه جذب و اثرگذاری مضمولان، طراحی شده است و اثرات و تبعات دریافت آن، به‌صورت خودکار زمینه ارتقای مضمولان را ایجاد می‌کند، بنابراین استفاده از تسهیلات بنیاد افتخار جدیدی محسوب نمی‌شود. به بیان دیگر، تأیید درخواست‌های متقاضی در بنیاد، صرفاً به معنای بهره‌مندی از مزایای مندرج در تسهیلات تأییدشده برای وی است و برای درج آن در رزومه، ارزش خاصی نمی‌توان تصور شد.

برای مثال، فردی که در یک جشنواره محصول محور و معتبر، شرکت می‌کند و در آن برگزیده می‌شود، به دلیل دستاوردی که ماهیت مستقلی دارد و در آن جشنواره ارائه شده است، برگزیده می‌شود و به همین خاطر، برگزیدگی مذکور، امتیاز جدیدی برای متقاضی است؛ در حالی که برگزیده شدن برای بهره‌مندی از تسهیلات بنیاد، بر اساس امتیازاتی است که متقاضی از مجموعه فعالیت‌های خود کسب می‌کند. بنابراین برگزیدگی در بنیاد، مستقل از سوابق فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی، فناورانه و ... هر فرد نیست و افتخار جدیدی محسوب نمی‌شود.

۷. تسهیلات خدمت نظام وظیفه تخصصی بنیاد ملی نخبگان (طرح شهید صیاد

شیرازی) با چه هدفی به اعطا می‌شود؟

این تسهیلات با هدف استفاده بهینه از فرصت خدمت نظام وظیفه برگزیدگان دانشگاهی داخل و خارج از کشور، برای حل مسائل دستگاه‌های مختلف کشور از یک سو و تسهیل شرایط خدمت آنان از سوی دیگر، اعطا می‌شود.

۸. طرح شهید صیاد شیرازی چه امکاناتی را در اختیار مضمولان قرار می‌دهد؟

مضمولان این تسهیلات، با معرفی بنیاد، دوره خدمت نظام وظیفه خود را که شامل «دوره آموزش نظامی» و «اجرای طرحی پژوهشی، فناورانه، فرهنگی یا مشابه آن» است، طی می‌کنند و زمان این دوره، حدوداً نصف دوره سایر مضمولان است.

۹. اولین گام برای درخواست تسهیلات نظام وظیفه تخصصی چیست؟

دانش‌آموختگان مؤسسه‌های علمی داخل کشور می‌توانند درخواست خود را برای استفاده از این تسهیلات، در سامانه الکترونیکی بنیاد به نشانی <https://sina.bmn.ir> و دانش‌آموختگان خارج از کشور در پایگاه اطلاعاتی برنامه همکاری با متخصصان و کارآفرینان ایرانی خارج از کشور با نشانی <https://connect.isti.ir> بارگذاری کنند.

۱۰. متقاضیان در چه بازه‌های زمانی می‌توانند درخواست خود را برای

بهره‌مندی از تسهیلات به بنیاد ارسال کنند؟

متقاضیان در هر زمان پس از دانش‌آموختگی شدند مجازند درخواست خود را برای استفاده از تسهیلات نظام وظیفه تخصصی در سامانه بارگذاری کنند و بنیاد حداکثر تا ۴۵ روز پس از بارگذاری درخواست، پرونده را بررسی و نتیجه را اعلام می‌کند.

۱۱. اگر متقاضی عضو بنیاد باشد، آیا برای بهره‌مندی از تسهیلات طرح شهید

صیاد شیرازی، نیاز به ارسال درخواست دارد؟

مجدداً تأکید می‌شود بنیاد ملی نخبگان عضو ندارد؛ بلکه به عنوان نهادی حاکمیتی در زمینه سیاست‌گذاری برای شناسایی و توانمندسازی مستعدان و به کارگیری و الگوسازی نخبگان در جامعه و زمینه‌سازی برای جذب و اثرگذاری آنان فعالیت می‌کند. بنابراین اصالتاً هیچ دانشجویی/دانش‌آموخته‌ای عضو بنیاد نیست و متقاضیان، بر اساس مقررات و معیارهای بنیاد، برگزیده و مشمول پشتیبانی‌های بنیاد خواهند شد. بنابراین، همه متقاضیان، اعم از این که پیش از این از تسهیلات بنیاد بهره‌مند شده یا نشده‌اند، لازم است بر اساس برنامه زمان‌بندی مربوط به این تسهیلات، درخواست خود را در سامانه ثبت نمایند.

۱۲. چنانچه متقاضی، در دوران تحصیل، مشمول پشتیبانی‌های دانشجویی بنیاد

شده باشد، آیا مشمول تسهیلات نظام وظیفه تخصصی نیز می‌شود؟

انتخاب مشمولان هر یک از پشتیبانی‌های بنیاد، مستقل از یکدیگر است و برگزیدگان، بر اساس امتیاز حاصل از مجموع فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی، فناورانه و فرهنگی خود و مطابق با شیوه‌نامه تسهیلات مد نظر، انتخاب می‌شوند.

۱۳. بررسی پرونده و انتخاب برگزیدگان به چه صورتی انجام می‌شود؟

بنیادهای استانی، اطلاعات بارگذاری‌شده از سوی متقاضیان را با همکاری سایر مراجع ذی‌صلاح، بررسی و راستی‌آزمایی می‌کنند و سپس کارگروه بنیاد ملی، افراد مشمول را بر اساس شیوه‌نامه انتخاب می‌کند.

۱۴. نواقص پرونده‌ها چگونه به متقاضیان اطلاع داده می‌شود و متقاضیان باید چه

اقداماتی برای رفع نقص انجام دهند؟

در زمان بررسی، نواقص پرونده، از طریق کارپوشه متقاضی در سامانه سینا به وی اطلاع‌رسانی می‌شود و لازم است متقاضی در مهلت زمانی مذکور در پیام اعلام نقص، برای رفع نقص اقدام و پرونده خود را برای بررسی مجدد با انتخاب بخش «بررسی مجدد» به بنیاد ارسال نماید. در غیر این صورت، پس از پایان مهلت تعیین‌شده، چنانچه نقص پرونده اساسی باشد، درخواست

متقاضی مختومه و در صورتی که نقص غیراساسی باشد، پرونده به صورت خودکار برای بررسی به بنیاد ارسال می‌شود و امتیاز موارد رفع نقص نشده لحاظ نخواهد شد.

۱۵. جلسات کارگروه بنیاد ملی نخبگان در چه بازه‌های زمانی برگزار می‌شود؟

به‌طور معمول، کارگروه‌های بنیاد برای بررسی درخواست متقاضیان طرح شهید صیاد شیرازی، در نیمه دوم فروردین ماه و نیمه اول سایر ماه‌های فرد سال برگزار می‌شود.

۱۶. متقاضیان چگونه می‌توانند از نتیجه درخواست خود اطلاع پیدا کنند؟

نتیجه برگزیده شدن یا نشدن متقاضی، از طریق کارپوشه وی در سامانه سینا اطلاع‌رسانی می‌شود.

۱۷. آیا فقط دانش‌آموختگان روزانه دانشگاه‌ها مشمول تسهیلات طرح شهید صیاد

شیرازی می‌شوند؟

خیر؛ تنها ملاک بنیاد، برگزیده شدن فرد بر اساس مجموعه فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و فناورانه وی است.

۱۸. آیا دانش‌آموختگان دانشگاه‌های غیردولتی (غیرانتفاعی)، پیام نور و آزاد

اسلامی) امکان بهره‌مندی از تسهیلات را دارند؟

دانش‌آموختگان همه مراکز آموزشی، پژوهشی و فناوری داخل یا خارج از کشور که صحت مدارک آنان به تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا شورای عالی انقلاب فرهنگی رسیده باشد، می‌توانند درخواست خود را برای بهره‌مندی از این تسهیلات ارائه کنند و در صورت برگزیدگی، از آن برخوردار شوند.

چنانچه متقاضی، یک بار درخواست استفاده از تسهیلات را در سامانه بارگذاری

کند و با آن مخالفت شود، آیا امکان ارسال درخواست مجدد وجود دارد؟

بله؛ متقاضی در صورت ارتقای فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی، فناورانه و فرهنگی خود، پس از گذشت دست کم ۳ ماه از اعلام نتیجه کارگروه، می‌تواند مجدداً درخواست خود را از طریق سامانه ارسال کند.

۱۹. دانش‌آموختگان کدام مقاطع تحصیلی می‌توانند متقاضی استفاده از تسهیلات خدمت نظام وظیفه تخصصی باشند؟

متقاضیان تسهیلات نظام وظیفه دانش‌آموختگان فناور، پس از پایان دوره کارشناسی و متقاضیان تسهیلات دانش‌آموختگان برتر دانشگاه‌های داخل و خارج از کشور، پس از پایان دوره کارشناسی ارشد می‌توانند در صورت برگزیدگی، از این تسهیلات بهره‌مند شوند. نکته مهم آن است که فرد، در زمان درخواست و پس از برگزیدگی، نباید مشغول به تحصیل (مگر در حال گذراندن رساله دکتری تخصصی، پس از تصویب پیشنهاد) باشد.

۲۰. آیا دانش‌آموختگان دوره‌های دکتری حرفه‌ای و تخصص و فوق تخصص پزشکی نیز می‌توانند از تسهیلات نظام وظیفه تخصصی استفاده کنند؟

بله؛ در این طرح، دانش‌آموختگان دوره‌های «دکتری حرفه‌ای»، معادل دانش‌آموختگان دوره «کارشناسی ارشد» و دانش‌آموختگان دوره‌های «تخصص و فوق تخصص بالینی و پزشکی و فلوشیپ»، معادل دانش‌آموختگان دوره «دکتری تخصصی» محسوب می‌شوند.

۲۱. آیا دانشجویان می‌توانند از تسهیلات خدمت نظام وظیفه تخصصی بهره‌مند شوند؟

تنها دانشجویان دوره دکتری تخصصی، پس از دفاع موفقیت‌آمیز از طرح پیشنهادی رساله دکتری (پروپوزال) و مشروط به موافقت استاد راهنما و دانشگاه متبوع خود می‌توانند هم‌زمان با گذراندن رساله دکتری، از تسهیلات نظام وظیفه تخصصی بهره‌مند شوند.

۲۲. چرا به دانشجویان تسهیلات خدمت نظام وظیفه تعلق نمی‌یابد؟

در دوره تحصیل انتظار این است که دانشجو وقت خود را برای فراگیری و فعالیت‌های آموزشی صرف کند و جداسدن وی از محیط علمی، مطمئناً بر کیفیت تحصیل وی تأثیر منفی می‌گذارد؛ به همین دلیل، این تسهیلات برای دوره دانشجویی در نظر گرفته نشده است.

۲۳. آیا برای دریافت موافقت استاد راهنما و دانشگاه محل تحصیل، قالب مشخصی وجود دارد؟

بله؛ برای این منظور، دانشجویان دورهٔ دکتری تخصصی که با موفقیت از طرح پیشنهادی (پروپوزال) رسالهٔ خود دفاع کرده‌اند، باید کاربرگ «موافقت استاد(ان) راهنما و دانشگاه برای بهره‌مندی از تسهیلات نظام وظیفهٔ تخصصی» را که از طریق سامانهٔ اطلاعاتی بنیاد در دسترس است، دریافت و تکمیل نمایند.

۲۴. آیا متقاضی مجاز است هم از مسیر «دانش‌آموختگان دانشگاه‌های داخل کشور» و هم از مسیر «دانش‌آموختگان فناور» تقاضای خود را ارائه کند؟

بله؛ چنانچه دانش‌آموخته شرایط هر دو مسیر را داشته باشد، می‌تواند بر اساس تمایل خود، از هر یک از دو مسیر اقدام کند.

۲۵. با توجه به این که از زمانی که فرد به خدمت نظام وظیفه مشغول می‌شود، بیمهٔ وی در شرکت قطع می‌شود، بنابراین دانش‌آموختگانی که مشغول به خدمت هستند، از زمانی که خدمت آنان آغاز شده نمی‌توانند سابقهٔ بیمه داشته باشند. در این صورت چگونه می‌توانند از تسهیلات ویژهٔ دانش‌آموختگان فناور بهره‌مند شوند؟

سابقهٔ بیمهٔ پرداختی متقاضیانی که در حین گذراندن دورهٔ خدمت نظام وظیفه هستند، تا قبل از تاریخ شروع خدمت آنان در نظر گرفته می‌شود.

۲۶. مدارک دانش‌آموختگان دانشگاه‌های خارج از کشور، در چه صورت مورد تأیید بنیاد خواهد بود؟

مدارک دوره‌های تحصیلی خارج از کشور باید توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (حسب مورد) ارزش‌یابی و تأیید شده باشد.

۲۷. منظور از رتبه‌های برتر آزمون سراسری ورود به دانشگاه‌ها، رتبه درگرایش است یا رتبه کل در کد رشته امتحانی؟
منظور، رتبه کل در کد رشته امتحانی است.

۲۸. آیا برای رتبه‌های برتر آزمون دانشگاه آزاد اسلامی نیز امتیاز در نظر گرفته شده است؟

برای سال‌های اخیر که آزمون ورود به دانشگاه آزاد اسلامی، با سایر دانشگاه‌ها مشترک است، طبعاً یک رتبه کل برای فرد در آزمون اعلام می‌شود که همان، ملاک امتیازدهی است؛ اما برای سال‌های گذشته که آزمون دانشگاه آزاد اسلامی، به صورت مجزا برگزار می‌شد، امتیازی برای رتبه‌های برتر آن‌ها در نظر گرفته نشده است.

۲۹. چرا برای کسب رتبه برتر در آزمون‌های ورودی به مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی، امتیازی در نظر گرفته نشده است؟

با توجه به تنوع و تکثر رشته‌های آزمون‌های کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی و این موضوع که بسیاری از دانشجویان برجسته، از محل ظرفیت استعدادهای درخشان و بدون کنکور وارد این مقاطع می‌شوند، رتبه افراد در این آزمون‌ها، شاخص دقیقی برای شناسایی استعدادهای برتر تحصیلی نیست. از سوی دیگر، رتبه افراد در المپیادهای دانشجویی، در جدول امتیازات حاصل از فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و فناورانه، لحاظ شده است تا چنانچه فردی به صورت داوطلبانه (حتی در صورتی که از طریق استعدادهای درخشان و بدون آزمون می‌توانست وارد مقطع کارشناسی ارشد شود) وارد یک رقابت علمی دانشجویی شده و رتبه برتر کسب کرده باشد، تلاش وی در نظر گرفته شود.

۳۰. اگر فردی از مجموع سوابق تحصیلی، امتیاز منفی کسب کرده باشد، آیا به آن میزان، از امتیاز سایر فعالیت‌های وی کسر می‌شود؟

خیر؛ با توجه به این که در حال حاضر، محدودیتی برای تعداد افراد مشمول طرح شهید صیاد

شیرازی وجود ندارد و به همین دلیل، رقابتی نیست، در شیوه‌نامه این تسهیلات، حداقل مجموع امتیازهای مربوط به فعالیت‌های آموزشی، صفر در نظر گرفته شده است.

۳۱. برخی از دانشجویان، در دوره کارشناسی متوجه می‌شوند که استعداد و علاقه آنان در زمینه‌ای غیر از رشته انتخابی در این دوره است و به همین دلیل، در دوره کارشناسی ارشد یا دکتری، در رشته دیگری ادامه تحصیل می‌دهند؛ مثلاً از رشته مهندسی برق به رشته مدیریت می‌روند. تعدادی از این افراد، علی‌رغم موفقیت در رشته جدید، در رشته قبلی، از معدل آموزشی مناسبی برخوردار نیستند. آیا بنیاد برای این قبیل افراد چاره‌ای اندیشیده است؟

بله؛ در صورتی که آخرین رشته تحصیلی فرد، زمینه علمی اساساً متفاوتی با زمینه تحصیلی قبلی‌اش داشته باشد، بنیاد امتیاز منفی حاصل از میانگین کل دانش‌آموختگی دوره/ دوره‌های تحصیلی قبلی نامرتبط را لحاظ نمی‌کند. برای این منظور، بنیاد رشته‌های تحصیلی مختلف را در شش زمینه علمی «علوم انسانی»، «علوم پایه»، «علوم پزشکی و بهداشت»، «فنی و مهندسی»، «کشاورزی و منابع طبیعی» و «هنر و معماری» دسته‌بندی کرده است.

۳۲. آیا برای دوره‌های تحصیلی که به صورت پژوهش محور طی شده‌اند، امتیاز حاصل از میانگین کل (معدل) دانش‌آموختگی در نظر گرفته می‌شود؟

خیر.

۳۳. چرا برای کسب رتبه اول در بین هم‌رودهای امتیازی در نظر گرفته نشده است؟

امتیاز در نظر گرفته شده برای میانگین کل دروس گذرانده که با توجه به رشته و دانشگاه محل تحصیل دانش‌آموختگان، همسان‌سازی نیز می‌شود، نشان‌دهنده میزان توان‌مندی آموزشی

دانش آموخته به صورت مستقل است؛ در حالی که رتبه دانش آموخته در بین هم‌دوره‌های خود، وابسته به میزان توان‌مندی هم‌دوره‌های دانش آموخته نیز هست. ضمناً لحاظ امتیاز برای کسب رتبه اول، در کنار لحاظ امتیاز برای میانگین کل تحصیلی، در واقع لحاظ دو بار امتیاز برای یک فعالیت است. از این رو امتیاز در نظر گرفته شده برای میانگین آموزشی، برای این موضوع کفایت می‌کند.

۳۴. آیا در بررسی پرونده، همه مقالات بررسی و امتیاز آن‌ها محاسبه خواهد شد؟

بر اساس شیوه‌نامه و به منظور کیفی‌سازی هرچه بیشتر بررسی فعالیت‌های پژوهشی متقاضیان، برای دانش‌آموختگان کارشناسی ارشد صرفاً پنج مقاله برتر و برای دانشجویان و دانش‌آموختگان دکتری صرفاً ده مقاله برتر بررسی و امتیازدهی می‌شود. سامانه سینا، به طور خودکار و بر اساس اطلاعات ثبت شده توسط متقاضی برای هر یک از مقالات (بین‌المللی، علمی-پژوهشی، علمی-ترویجی، همایش‌های ارائه شده به صورت سخنرانی/ پوستر)، آن‌ها را بر اساس امتیاز (از بیشتر به کمتر) مرتب می‌کند که پس از بررسی و تأیید، امتیاز کسب شده، در مجموع امتیازهای متقاضی لحاظ خواهد شد. به عنوان نمونه، اگر یک دانش آموخته دوره کارشناسی ارشد، سه مقاله بین‌المللی، سه مقاله علمی-پژوهشی و سه مقاله همایشی در سامانه ثبت کرده باشد، بر اساس شیوه‌نامه، صرفاً پنج مقاله‌ای که برای وی بیشترین امتیاز را دارد، بررسی و لحاظ می‌شود. در نتیجه ممکن است این متقاضی در سامانه سینا مشاهده کند که برخی از مقالات وی، بررسی نشده باقی مانده است.

۳۵. امتیاز هر مقاله چگونه محاسبه می‌شود؟

امتیاز هر مقاله، با توجه به جایگاه فرد و تعداد نویسندگان آن بر اساس مفاد آیین‌نامه ارتقای اعضای هیئت علمی (<https://hohm.msrt.ir/fa>) محاسبه می‌شود.

۳۶. آیا نویسنده مسئول بودن در مقاله، تأثیری در امتیاز آن دارد؟

خیر؛ محاسبه امتیاز هر مقاله، بر اساس تعداد نویسندگان و جایگاه فرد در بین نویسندگان (با حذف نام استاد راهنما و استاد مشاور) تعیین می‌شود.

۳۷. آیا سال انتشار مقاله در امتیاز آن اثرگذار است؟

بله؛ امتیاز هر فعالیت پژوهشی (مقاله، طرح پژوهشی و کتاب)، به‌ازای هر سال فاصله زمانی (تعداد ماه) بین «تاریخ درخواست» و «بیشینه تاریخ دانش‌آموختگی و تاریخ انجام فعالیت»، به‌ازای هر سال، در ضریب دوسوم ضرب می‌شود.

۳۸. چگونه می‌توان از رتبه (Q) نشریه‌های بین‌المللی مطلع شد؟

با مراجعه به نشانی اینترنتی www.scimagojr.com می‌توان از رتبه نشریه‌ها در هر شاخه علمی مطلع شد.

۳۹. آیا مقالات ارائه‌شده به صورت پوستر در همایش‌های معتبر امتیاز دارند؟

امتیاز مربوط به هر فعالیت، در جدول شیوه‌نامه طرح شهید صیاد شیرازی آمده است که در آن، برای مقالات ارائه‌شده به صورت پوستر نیز امتیاز در نظر گرفته شده است.

۴۰. آیا با داشتن دو مقاله، امتیاز لازم برای استفاده از تسهیلات نظام وظیفه را به

دست می‌آوریم؟

امتیاز مقاله، با توجه به نوع آن (علمی- پژوهشی، مجلات بین‌المللی، همایش‌ها)، تعداد نویسندگان، جایگاه متقاضی در مقاله متفاوت است. از این رو نمی‌توان گفت آیا فردی با داشتن دو مقاله، لزوماً می‌تواند امتیاز لازم را کسب کند یا خیر.

۴۱. آیا برای طرح‌های پژوهشی که در حال اجرا هستند، امتیازی در نظر گرفته

می‌شود؟

خیر، صرفاً برای طرح‌های پژوهشی که به‌طور کامل یا مرحله‌ای از آن، خاتمه‌یافته باشد، امتیاز در نظر گرفته می‌شود؛ ضمناً امتیاز طرح‌هایی که در دوران دانشجویی اجرا شده‌اند، در صورت

موافقت یا رضایت استاد راهنمای متقاضی در زمان اجرای طرح، لحاظ می‌شود.

۴۳. فهرست انتشارات مورد تأیید بنیاد چگونه تعیین می‌شود؟

تعیین فهرست انتشارات مورد تأیید بنیاد، با معاونت آینده‌سازان است و یکی از شاخص‌های تأیید انتشارات، وجود رویه داوری و ارزیابی مفاد کتاب تألیفی یا ترجمه‌ای در انتشارات است.

۴۳. آیا تاریخ دانش‌آموختگی فرد، در امتیازهای وی اثرگذار است؟

تاریخ دانش‌آموختگی در تعیین امتیاز فعالیت‌های پژوهشی افراد، اثرگذار است؛ زیرا امتیاز هر فعالیت پژوهشی، به ازای هر سال فاصله زمانی (تعداد ماه) بین «تاریخ درخواست» و «بیشینه تاریخ دانش‌آموختگی و تاریخ انجام فعالیت»، به ازای هر سال در ضریب دوسوم ضرب می‌شود. از سویی دیگر مطابق با شیوه‌نامه کنونی دانش‌آموختگان داخل کشور صرفاً تا یک سال پس از دانش‌آموختگی فرصت خواهند داشت تا درخواست خود را برای استفاده از طرح شهید صیاد شیرازی، در سامانه بنیاد ثبت نمایند.

۴۴. امتیاز سایر فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی، فناورانه و فرهنگی (ردیف آخر

جدول شیوه‌نامه) چگونه محاسبه می‌شود؟

متقاضی فعالیت مورد نظر خود را در سامانه بارگذاری می‌کند و بنیاد استانی مستندات مربوطه به هر فعالیت را بررسی می‌کند. امتیاز این ردیف برای متقاضی، با تشخیص معاونت آینده‌سازان تعیین می‌شود.

۴۵. چرا برای کسب عنوان استعداد درخشان در دانشگاه، امتیاز در نظر گرفته

نشده است؟

ملاک‌های دانشگاه برای انتخاب دانشجویان استعداد درخشان، مشابه ملاک‌های جدول امتیازات حاصل از فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و فناورانه و فرهنگی در بنیاد است. از این رو لحاظ امتیاز برای کسب عنوان استعداد درخشان، در واقع لحاظ دو بار امتیاز برای فعالیت‌های

آموزشی، پژوهشی و فناوری و فرهنگی متقاضی است.

۴۶. اگر فرد مشمول تسهیلات طرح شهید صیاد شیرازی، در میانه خدمت نظام وظیفه، در مقطعی بالاتر در دانشگاه پذیرفته شود، بهره‌مندی وی از این تسهیلات چه می‌شود؟

در این صورت چنانچه مشمول بخواهد مشغول به تحصیل شود، لازم است از خدمت نظام وظیفه ترخیص شود. پس از پایان تحصیل در مقطع بعدی، در صورت تمایل برای بهره‌مندی از تسهیلات نظام وظیفه تخصصی، باید دوباره در فرایند انتخاب شرکت کند تا در صورت برگزیدگی مجدد، از این تسهیلات بهره‌مند شود.

۴۷. چرا مشمولان تسهیلات خدمت نظام وظیفه تخصصی که در میانه خدمت، در دانشگاه پذیرفته می‌شوند، نمی‌توانند هم‌زمان هر دو مقوله را ادامه دهند؟

با توجه به این که تسهیلات خدمت نظام وظیفه تخصصی، صرفاً برای جامعه دانش‌آموختگان طراحی شده است، تنها این افراد می‌توانند از این تسهیلات بهره‌مند شوند. از این رو چنانچه دانش‌آموخته در دانشگاه پذیرفته شود، از جامعه دانش‌آموختگان خارج و وارد جامعه دانشجویی می‌شود و به همین دلیل، برای تحصیل، باید انصراف خود را از طرح شهید صیاد شیرازی اعلام کند.

۴۸. چنانچه فرد مشمول خدمت نظام وظیفه، در میانه خدمت مشغول به تحصیل شود و انصراف خود را از ادامه طرح شهید صیاد شیرازی اعلام کند و پس از پایان مقطع جدید، دوباره مشمول تسهیلات نظام وظیفه بنیاد شود، آیا امکان ادامه طرح قبلی وی وجود دارد؟

تصمیم‌گیری در این خصوص، در اختیار ستاد کل نیروهای مسلح است و بنیاد اجازه ورود در این زمینه را ندارد.

۴۹. زمان دوره خدمت نظام وظیفه تخصصی چه مدت است؟

حداقل برابر با نیمی از دوره رسمی نظام وظیفه سایر مشمولان هم تراز است.

۵۰. آیا دانش‌آموختگان مشمول خدمت نظام وظیفه تخصصی، نیاز به گذراندن

دوره آموزش نظامی نیز دارند؟

بله؛ این دوره برای آشنایی با اصول دفاع و به مدت حدود ۴۵ روز، هر سال معمولاً در دو مقطع زمانی (تیرماه و دی ماه) برگزار می‌شود. مدت آموزش نظامی، جزء مدت خدمت نظام وظیفه مشمولان حساب می‌شود

۵۱. آیا فرد می‌تواند خدمت نظام وظیفه خود را در خارج کشور بگذراند؟

خیر؛ فرد باید در ایران حضور داشته باشد.

۵۲. آیا فرد در حین خدمت نظام وظیفه می‌تواند برای مدت کوتاهی، از کشور

خارج شود؟

هرگونه خروج فرد مشغول به خدمت نظام وظیفه از کشور، صرفاً با مجوز ستاد کل نیروهای مسلح امکان‌پذیر است.

۵۳. پرداخت حقوق دوره خدمت نظام وظیفه تخصصی به مشمولان به چه نحو

است؟

پرداخت حقوق دوره نظام وظیفه تخصصی، بر اساس مقررات ستاد کل نیروهای مسلح صورت می‌پذیرد.

۵۴. آیا دانش‌آموخته برتر می‌تواند هم‌زمان از طرح شهید چمران (ویژه

پژوهشگران دوره پسادکتری) و طرح شهید صیاد شیرازی (تسهیلات خدمت

نظام وظیفه تخصصی) بهره‌مند شود؟

مشمولان تسهیلات نظام وظیفه تخصصی (طرح شهید صیاد شیرازی) مجاز نیستند هم‌زمان با

انجام خدمت نظام و وظیفه، دورهٔ پسادکتری بگذرانند. اما برای افرادی که هم برگزیدهٔ طرح شهید صیاد شیرازی و هم برگزیدهٔ طرح شهید چمران (ویژهٔ پژوهشگران دورهٔ پسادکتری) هستند، مهلت شش ماههٔ در نظر گرفته شده در طرح شهید چمران برای انتخاب مؤسسهٔ پذیرنده، استاد میزبان و موضوع پژوهش، به بیست ماه افزایش می‌یابد تا در این مهلت بتوانند ابتدا خدمت نظام و وظیفهٔ خود را در طرح شهید صیاد شیرازی به پایان برسانند و سپس مشغول دورهٔ پسادکتری در طرح شهید دکتر چمران شوند.

۵۵. فرایند میزان محاسبه خدمت مشمولان نظام و وظیفه تخصصی برای صدور کارت پایان خدمت چگونه است؟

مدت خدمت واقعی برگزیدگان، از حداقل ۱۴ ماه تا حداکثر ۲۱ ماه (با احتساب دوره آموزش) که بر مبنای آن حقوق پرداخت شده و کسورات قانونی آن نیز اعمال شده است، ملاک عمل قرار می‌گیرد. این مدت، به‌عنوان مدت زمان خدمت نظام و وظیفهٔ انجام شده، در کارت پایان خدمت آنان درج می‌شود.

۵۶. منظور از مدت خدمت در این طرح چیست؟

منظور از مدت خدمت، مدت زمانی است که فرد صاحب استعداد برتر، از تاریخ تصویب طرح تحقیق (پروپوزال) تا تاریخ دفاع نهایی، در بازهٔ زمانی حداقل ۱۴ و حداکثر ۲۱ ماه (با احتساب دورهٔ آموزش) بر روی طرح پژوهشی کار کرده و در این مدت، استحقاق دریافت حقوق را داشته است. عدم پرداخت حقوق به افراد، به‌منزلهٔ عدم محاسبه در مدت خدمت نخواهد بود.

۵۷. آیا کسانی که کارت پایان خدمت خود را مطابق با انجام خدمت نظام و وظیفهٔ تخصصی و طی مدت کمتر از ۲۴ ماه دریافت کرده‌اند لازم است تعهدات دیگری را انجام دهند؟

خیر؛ همهٔ کسانی که بر اساس رویهٔ طرح شهید صیاد شیرازی، دورهٔ خدمت سربازی خود را انجام داده‌اند، از تمام امتیازات سربازان عادی با ۲۴ ماه خدمت برخوردار می‌شوند.

۵۸. آیا پزشکان و پیراپزشکانی که از طریق نظام و وظیفهٔ تخصصی و طی مدت

کمتر از ۲۴ ماه، خدمت خود را به پایان رسانده‌اند، لازم است تعهدات دیگری برای اتمام طرح خدمت پزشکان و پیراپزشکان انجام دهند؟

خیر. دریافت کارت پایان خدمت این افراد، به منزله اتمام تعهدات خدمت پزشکان و پیراپزشکان است.

۵۹. در صورتی که فردی، برای انجام نظام خدمت نظام وظیفه، به سازمانی (مثلاً دانشگاه) تعهد خدمت داده باشد، یعنی تعهد داده باشد که خدمت نظام وظیفه خود را در آن سازمان انجام دهد، آیا می‌تواند درخواست بهره‌مندی از طرح شهید صیاد شیرازی را به بنیاد ارائه کند و در صورت برگزیدگی، انجام تعهدات قبلی خود را متوقف نموده و بر اساس طرح شهید صیاد شیرازی، طرح جایگزین خدمت خود را بگذراند؟

بر اساس هماهنگی انجام شده بین بنیاد و ستاد کل نیروهای مسلح، بنیاد صرفاً وظیفه شناسایی افرادی را بر عهده دارد که با توجه به سوابق آموزشی، پژوهشی، فناورانه و فرهنگی خود شایستگی بهره‌مندی از این تسهیلات را دارند و به سایر موارد مرتبط با گذراندن خدمت نظام وظیفه ورود نمی‌کند. اما بر اساس بازخوردهای دریافتی، به نظر می‌رسد به علت محدودیت‌های قانونی، امکان استفاده از این تسهیلات برای افرادی که بورس سازمان خاصی هستند و یا تعهد خدمت به آن دارند، وجود ندارد و چنانچه فردی بدون توجه به این نکته، اقدام به استفاده از این تسهیلات کند، سازمان مربوطه، مدت زمان مربوطه، صرف شده برای خدمت از این طریق را نخواهد پذیرفت. طبیعی است که افراد نیز باید به تعهدات خود پایبند باشند.

۶۰. آیا مشمولان طرح شهید صیاد شیرازی می‌توانند پیش از پایان خدمت نظام وظیفه، در دستگاه‌های دولتی استخدام شوند؟

مشمولان طرح شهید صیاد شیرازی بنیاد ملی نخبگان که طرح پژوهشی جایگزین خدمت مورد تأیید نیروهای مسلح را شروع و دوره آموزش نظامی خود را طی نموده باشند، می‌توانند قبل از صدور کارت پایان خدمت، در آزمون‌های استخدامی دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری ثبت نام نمایند و در صورت پذیرفته شدن در آزمون، حداکثر تا یک

سال (دوازده ماه) پس از تاریخ برگزاری آزمون، فرصت دارند گواهی پایان خدمت خود را به دستگاه اجرایی استخدام کننده ارائه نمایند. در صورت عدم ارائه گواهی پایان خدمت از سوی افراد مذکور در زمان مقرر، ادامه فرایند استخدامی آنان متوقف می‌شود و حتی در صورت قبولی نهایی در مراحل استخدام، استخدام و به کارگیری آنان کان لم یکن تلقی می‌شود. همچنین صدور شماره مستخدم، انعقاد قرارداد پیمانی و صدور حکم کارگزینی در بازه زمانی تعیین شده، منوط به ارائه کارت پایان خدمت یا معافیت دائم است.

۶۱. آیا افرادی که با استفاده از طرح شهید صیاد شیرازی در حال گذراندن طرح تحقیقاتی جایگزین خدمت سربازی هستند، می‌توانند در فراخوان‌های جذب در هیئت‌های علمی دانشگاه‌ها ثبت نام کنند؟

بله؛ البته صدور حکم کارگزینی این افراد، منوط به ارائه کارت پایان خدمت خواهد بود.

والسلام